

การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP เพื่อประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน
โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*
APPLICATION OF THE CIPP EVALUATION MODEL FOR EVALUATING THE
LEARNING RESOURCE DEVELOPMENT PROJECT IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
TO PROMOTE SELF-DIRECTED LEARNING FOR STUDENTS OF THA KHLONG 1
MUNICIPAL SCHOOL, UNDER THA KHLONG MUNICIPALITY, KHLONG LUANG
DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

สุรัสวดี ญาณศิริ Surassawadee Yansiri

โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 Tha Khlong 1 Municipal School, Thailand

Corresponding Author E-mail: surassawadee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP เพื่อประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความเหมาะสมในด้านบริบทของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน 2) ประเมินความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน 3) ประเมินความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน และ 4) ประเมินความเหมาะสมในด้านผลผลิตของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน เป็น การวิจัยแบบเชิงคุณภาพประเภทการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP โดยมีขั้นตอนการวิจัย ผู้ประเมินเลือกโมเดล CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) โดยพิจารณาผลกระทบ ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องของโครงการในด้านต่างๆ ดังนี้ (1) การประเมินบริบท ได้แก่ การประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย และนโยบายของโรงเรียน (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ (3) การประเมินกระบวนการดำเนินการตามโครงการ ได้แก่ การประเมินการบริหารโครงการ ความร่วมมือของโรงเรียน ความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (4) การประเมินผลผลิต ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ผลผลิตในการดำเนินงาน ความพึงพอใจของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินความเหมาะสมในด้านบริบทของการประเมินโครงการพัฒนา

*Received: March 01, 2024, Revised: April 16, 2024, Accepted: April 16, 2024.

แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน หลังดำเนินโครงการ
ครุมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน 2) การประเมินความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้น
ของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเอง
ของนักเรียน หลังดำเนินโครงการครุมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน 3) การประเมิน
ความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการ
จัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน หลังดำเนินโครงการครุมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่าน
เกณฑ์ประเมิน และ 4) การประเมินความเหมาะสมในด้านผลผลิตของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน หลังดำเนินโครงการครุมีความเห็น
อยู่ในระดับมากที่สุดและนักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน

คำสำคัญ: รูปแบบการประเมินแบบ CIPP, โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1, การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

Abstract

This research article on an application of the CIPP evaluation model for evaluating the learning resource development project in educational institutions to promote self-directed learning for students of Tha Khlong 1 Municipal School, under Tha Khlong Municipality, Khlong Luang District, Pathum Thani Province had the objectives as follows; 1) to evaluate the suitability in the context of evaluating the project to develop learning resources in educational institutions to promote learning management for student self-development, 2) to evaluate the suitability in terms of the preliminary factors of evaluating the project to develop learning resources in educational institutions to promote learning management for student self-development, 3) to evaluate the appropriateness of the process of evaluating learning resource development projects in educational institutions to promote learning management for students' self-development, and 4) to evaluate the appropriateness of the output of the evaluation of the project to develop learning resources in educational institutions to promote learning management for student self-development. It was a qualitative research in evaluation research type by using the CIPP evaluation model, with research steps, the evaluator selected Stufflebeam's CIPP model by considering impact, which would evaluate the project's consistency in various aspects as follows: (1) Context evaluation, which included evaluating the consistency between the project's objectives and the Ministry of Interior policies and school policies. (2) Evaluation of preliminary factors, including the evaluation of the appropriateness of personnel, budget, materials, equipment, time and place used to achieve the objectives. (3) Evaluation of the project implementation process, including project management assessment, school cooperation, community leader cooperation, government cooperation and private agencies. (4) Product evaluation included evaluating the results of operations, personnel satisfaction and those involved with the project. Summary of research findings: 1) Evaluating the suitability in the context of evaluating the project to develop

learning resources in educational institutions to promote learning management for students' self-development, after the project, teachers' opinions were at the highest level which passed the evaluation criteria. 2) Evaluating the appropriateness of the preliminary factors for evaluating the project to develop learning resources in educational institutions to promote learning management for student self-development, after implementing the project, teachers' opinions were at the highest level which passed the evaluation criteria. 3) Evaluation of suitability in terms of the process of evaluating learning resource development projects in educational institutions to promote learning management for student self-development, after implementing the project, teachers' opinions were at the highest level which passed the evaluation criteria. And .4) evaluating the appropriateness of the output of the evaluation of the project to develop learning resources in educational institutions to promote learning management for student self-development, after implementing the project, teachers' opinions were at the highest level and students' opinions were at the highest level which passed the evaluation criteria.

Keywords: Assessment Model CIPP, Tha Khlong Municipal School 1, Development of Learning Resources in Educational Institutions

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนตลอดจนมีการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่างๆ ของประเทศ หลากหลายรูปแบบ การที่จะพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 (ญาณิศา ดวงสีทอง, 2561)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทยจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เน้นการฝึกปฏิบัติจริงจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้และ สาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน และส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบ โดยเริ่มจากการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุมกำกับ และติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของครูในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

รู้จักคิด ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีความเข้าใจบทเรียนดีขึ้น และมีความสนุกสนานมีความสุขในการเรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551) จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาได้สะท้อนความตื่นตัวที่จะปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักการศึกษาลดชีวิตที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้อะไรก็ได้และแหล่งการเรียนรู้ ทุกประเภท ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องสู่การพัฒนาตนเองแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาโดยกำหนดไว้ในหมวด 3 นับเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยสอดคล้องกับสภาวะในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษาทำให้คนในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมีโอกาสรับรู้ข่าวสาร มีระบบการส่งข่าวสารที่รวดเร็วเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก สามารถสื่อสารกันได้ทันที สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดสังคมเปิดที่ทุกชาติสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้อย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสื่อหรือเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ และปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนทุกเพศ ทุกวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ได้หลากหลาย สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา โอกาส และสถานที่ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน องค์กร และแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ที่ไร้พรมแดนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

โลกปัจจุบันเป็นโลกในยุคข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ การหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกเข้าสู่ประเทศไทย ทำให้บทบาทของการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันกับกระแสของการเปลี่ยนแปลงเพราะความรู้และข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงเกิดเป็นความรู้ใหม่ตลอดเวลา การเรียนรู้ในปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนได้จากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการด้านภาษา ห้องคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต เป็นต้น การที่ได้เรียนรู้จากแหล่งที่หลากหลายนี้อาจทำให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ นอกจากนี้ห้องปฏิบัติการต่างๆ ยังสามารถดึงการสอนจากในห้องเรียนไปสู่ประสบการณ์จริงเป็นห้องเรียนตามประสบการณ์จริงของชีวิตซึ่งอาจเป็นห้องเรียนตามธรรมชาติที่ผู้เรียนสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเองหรืออาจเป็นห้องปฏิบัติการต่างๆ ภายในสถานศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และ

อินเทอร์เน็ต และห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นต้น ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี (คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543)

โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ได้มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป้าหมายของโรงเรียนคือการมุ่งพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก สำหรับการจัดการศึกษาที่ผ่านมาจากโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด เนื่องจากมีปัจจัยหลายๆ ประการที่เป็นอุปสรรคและเกิดปัญหาในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน นับว่าเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทางโรงเรียนต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนของนักเรียนขาดประสบการณ์ตรงจากการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนขาดการทำงานร่วมกันเป็นทีม ขาดการวางแผนในการทำงาน ไม่เห็นประโยชน์และคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาเองยังต้องการแหล่งเรียนรู้อีกจำนวนมาก และที่สำคัญก็คือ ขาดแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้มีการดำเนินการจัดให้มีห้องปฏิบัติการเพื่อจัดการเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียน แต่ในด้านการพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ตามแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ได้เพียงบางส่วนและยังไม่เพียงพอแก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีอยู่ยังไม่สมบูรณ์ ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ แต่โรงเรียนยังมีปัจจัยแวดล้อมซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้จัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพได้ และบุคลากรที่สามารถที่จะดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สนองตอบต่อข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ต้องการให้โรงเรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยให้นักเรียนได้มีความคิดวิเคราะห์ โดยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มากยิ่งขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551) โครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งที่จะต้องมีการพัฒนาให้เป็นห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 โดยให้ดำเนินการพัฒนาเพื่อให้เกิดห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ เพื่อเป็นการสร้างเสริมคุณลักษณะของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข โดยมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การพัฒนาห้องคณิตศาสตร์ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องศูนย์สารสนเทศการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุขสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาของโรงเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จึงมีความต้องการที่จะประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาวัตถุประสงค์การประเมิน คือ การให้สารสนเทศ

เพื่อการตัดสินใจ โดยมีแนวทางการประเมินในด้านต่างๆ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam เพราะรูปแบบการประเมินโครงการของ Stufflebeam เป็นรูปแบบการประเมินที่ได้รับความสนใจจากนักประเมินโครงการในปัจจุบันและเป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล/หรือสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจทางเลือกที่เหมาะสม และเป็นรูปแบบที่ทำการประเมินอย่างครอบคลุมตั้งแต่วัตถุประสงค์ ปัจจัยที่ใช้ในโครงการ การดำเนินโครงการ ตลอดจนผลผลิตของโครงการ ผลของการประเมินจะทำให้ทราบข้อดี ข้อเสีย จุดเด่นจุดด้อยของแต่ละส่วนของระบบซึ่งจะสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนไหนของระบบจึงจะทำให้ระบบหรือโครงการมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมในด้านบริบทของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
4. เพื่อประเมินความเหมาะสมในด้านผลผลิตของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพประเภทการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP

1. ผู้ประเมินเลือกโมเดล CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) โดยพิจารณาผลกระทบ (Impact) ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องของโครงการในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ การประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย และนโยบายของโรงเรียน 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ได้แก่ การประเมินความเหมาะสมบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ 3) การประเมินกระบวนการดำเนินตามโครงการ (Process Evaluation) ได้แก่ การประเมินการบริหารโครงการ ความร่วมมือของโรงเรียน ความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและ

เอกชน 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ผลผลิตในการดำเนินงาน ความพึงพอใจของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู จำนวน 145 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2565 ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 743 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินความเหมาะสมในด้านบริบทของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน

2. การประเมินความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินโครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน

3. การประเมินความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการประเมินโครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน

4. การประเมินความเหมาะสมในด้านผลผลิตของการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมิน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานมีประสบการณ์ในการพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนมาแล้วหนึ่งปีการศึกษา เมื่อได้ศึกษาเอกสาร นโยบาย ตลอดจนได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาพร้อมกันแล้วนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาต่อยอดทั้งด้านบริบท ปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการ และผลผลิตได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ อัจฉริยวิเศษ (2552) ได้วิจัยการประเมินโครงการเพิ่มพูนสมรรถภาพ School Net ประเทศไทย ศึกษากรณีระบบบริหารการเรียนการสอน ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริบท ด้าน

ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ซึ่งพบว่ามีการบริการด้านบทเรียนแก่ผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของบทเรียน ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการ ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหลังดำเนินโครงการแล้วทำให้ครูมีความต้องการในการวางแผน กำหนดแนวทาง และร่วมมือพัฒนาห้องแหล่งเรียนรู้ให้เป็นห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต สอดคล้องกับงานวิจัยของชุลีพร แก้วจำปา (2552) ผลการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนในเรื่องทุนส่งเสริมการเรียนรู้ และการส่งเสริมการตลาด ทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ อัจฉริยวนิช (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องโครงการเพิ่มพูนสมรรถภาพ School Net ประเทศไทย ศึกษากรณีระบบบริหารการเรียนการสอน ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. การประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการ ของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการทุกกลุ่ม ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า โรงเรียนได้ดำเนินการโครงการพัฒนาห้องแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนเข้าใช้ห้องปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้การประเมินโครงการเมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนแล้วย่อมทำให้ได้ทราบถึงผลของการประเมินที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่ดีได้ สอดคล้องกับพิสนุ พองศรี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโดยทั่วไปเห็นว่าควรจะมีขั้นตอนที่สำคัญ 8 ขั้นตอน ซึ่งอาจปรับ ข้าม ลดเพิ่มขั้นตอน หรือปรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์และขนาดของโครงการที่จะประเมิน เช่น การกำหนดค่าน้ำหนักอาจไม่มี หรือมีการกำหนดเกณฑ์อาจมีหลายระดับขั้นก็ได้ เป็นต้น หรือในบางขั้นตอนมีการสลับก่อนหลัง หรือเชื่อมโยงสลับไปมาบ้าง โดยเฉพาะขั้นตอนการศึกษาโครงการที่ประเมินกับการกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ก็น่าจะเป็นการศึกษาโครงการก่อน แต่บางท่านกลับเห็นว่าน่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินก่อน แล้วค่อยศึกษาสิ่งที่ประเมิน ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าจะกำหนดอะไรก่อนก็ได้ เพราะทั้ง 2 ขั้นตอนจะต้องเชื่อมโยงพึ่งพากันอยู่แล้วจึงทำให้โครงการนั้นประสบผลสำเร็จในการประเมินได้

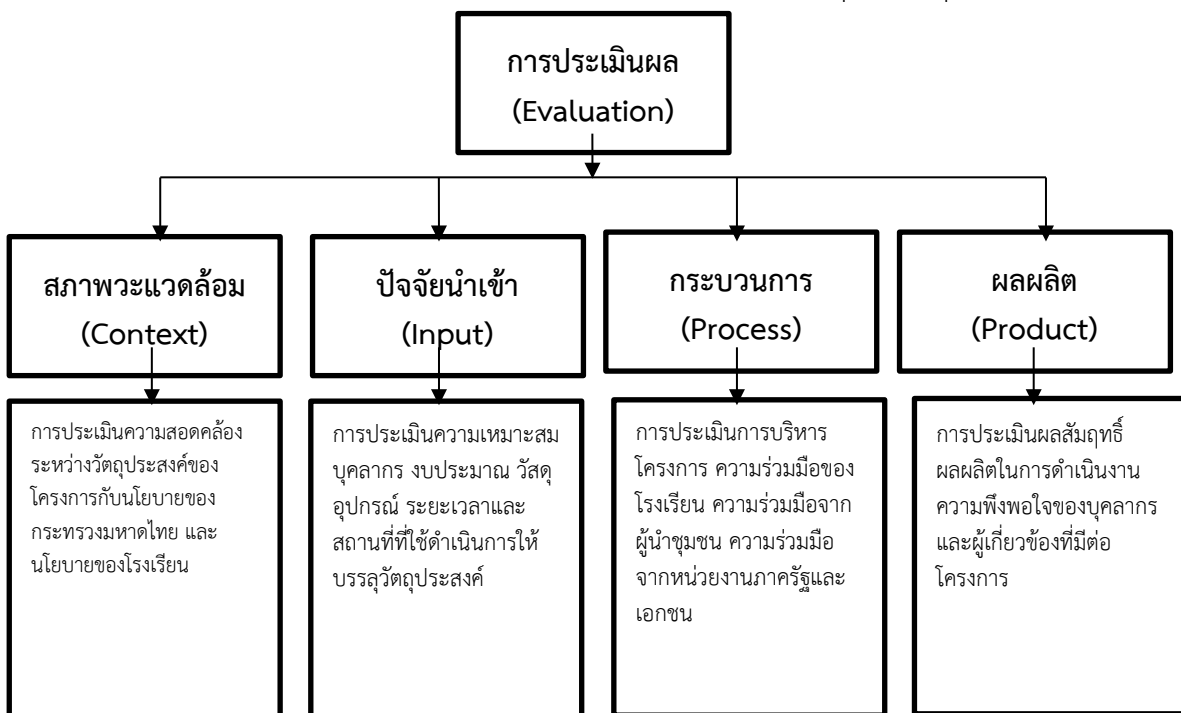
4. การประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี หลังดำเนินโครงการทุกกลุ่ม ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า โรงเรียนได้ดำเนินการโครงการ ในการพัฒนาห้องแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนเข้าใช้ห้องปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้การประเมินโครงการเมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนแล้วย่อมทำให้ได้ทราบถึงผลของการประเมินที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่ดีได้ สอดคล้องกับพิสนุ พองศรี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโดยทั่วไปเห็นว่าควรจะมีขั้นตอนที่สำคัญ 8 ขั้นตอน ซึ่งอาจปรับ ข้าม ลดเพิ่มขั้นตอน หรือปรับ

รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์และขนาดของโครงการที่จะประเมิน เช่น การกำหนดค่าน้ำหนักอาจไม่มี หรือมีการกำหนดเกณฑ์อาจมีหลายระดับชั้นก็ได้ เป็นต้น หรือในบางขั้นตอนมีการสลับก่อนหลัง หรือเชื่อมโยงสลับไปมาบ้าง โดยเฉพาะขั้นตอนการศึกษาโครงการที่ประเมินกับการกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน ก็น่าจะเป็นการศึกษาโครงการก่อน แต่บางท่านกลับเห็นว่าน่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินก่อนแล้วค่อยศึกษาสิ่งที่ประเมินซึ่งผู้เขียนเห็นว่าจะกำหนดอะไรก่อนก็ได้ เพราะทั้ง 2 ขั้นตอนจะต้องเชื่อมโยงพึ่งพากันอยู่แล้วจึงทำให้โครงการนั้นประสบผลสำเร็จในการประเมินได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพันโทภูเบศวร์ ธรรมบุตร (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมมีคุณภาพดีเป็นที่พอใจ นักศึกษาวิชาทหารที่ผ่านการฝึกตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไปจะมีความรู้พื้นฐานในวิชาทหารเบื้องต้น ความรู้ตามหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารมีความรู้ในวิชาเฉพาะเหล่านี้มีความเชื่อมั่นในกองทัพเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP เพื่อประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สรุปลงภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างของการประเมินผลตามรูปแบบซีป (CIPP Model)

จากภาพที่ 1 โครงสร้างของการประเมินผลตามรูปแบบซีป (CIPP Model) 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการ หรือความจำเป็นเพื่อจัดทำโครงการหรือจัดลำดับความสำคัญของโครงการและกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการต่างๆ การประเมินบริบททำได้โดยการศึกษาอิทธิพลหรือแรงกดดันต่างๆ ของสิ่งภายนอก

โครงการว่ามีหรือไม่ อย่างไร การศึกษานโยบายการศึกษาของประเทศ ปัญหาของสังคมที่มีผลกระทบต่อโครงการ หรืออาจประเมินโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของโครงการว่าสอดคล้องกับความจำเป็นและนโยบายหรือปรัชญาของสถาบันหรือหน่วยงานนั้นหรือไม่

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยที่เราต้องการมีอะไรบ้างพอเพียงหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยนี้มีทางเลือกใดหรือโปรแกรมใดที่เราควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้ดำเนินการเลือกแผนจัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม หรือถ้าประเมินโครงการไปแล้ว ผลจากการประเมินปัจจัยก็จะได้คำตอบว่า การดำเนินงานโครงการที่ทำไปนั้นได้ดำเนินการตามแผนที่เหมาะสมหรือไม่ ปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้พอเพียงหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่าได้นำโครงการ ไปปฏิบัติ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการทำได้ 2 ลักษณะ คือ มีการประเมินการมาก่อนนำไปปฏิบัติจริง เป็นการวิเคราะห์ในเชิงความสัมพันธ์ตามหลักเหตุผลระหว่างจุดมุ่งหมายกับแนวปฏิบัติ ซึ่งอาจได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติได้ลักษณะที่สองคือการประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการการดำเนินโครงการอย่างมาก การให้ข้อติชมอย่างเหมาะสมและทันที่ว่าจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในที่สุด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุดและมีการติดตามผลการปฏิบัติงานต่อมาภายหลังอีก 6 เดือน เป็นต้น การประเมินผลผลิตช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง เลิกล้ม หรือปรับขยายโครงการถ้ากระทำต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาโรงเรียน ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยทำการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนก่อนเสมอแล้วนำผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาตามสภาพเป็นจริงที่สำรวจพบมาจัดลำดับความสำคัญร่วมกับกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาความจำเป็น

1.2 ในการดำเนินงานประเมินโครงการ ควรให้คณะกรรมการดำเนินงานได้มีการติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระหว่างการดำเนินงานและรายงานผลหลังจากสิ้นสุดการดำเนินงาน

1.3 ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้ครูทุกคนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน

1.4 ครูควรให้นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและสร้างความรู้สึกร่วมกัน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ขวัญกำลังใจ ยกย่อง ชมเชย แก่บุคลากรในโรงเรียนด้วยความจริงใจ ปลุกจิตสำนึกให้ทุกคนมีความรักและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้โอกาสแก่ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานและมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

1.6 ควรนำผลที่ได้จากการประเมินนี้ไปปรับปรุง การดำเนินงานพัฒนาห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการใช้ห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเหล่านั้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยการใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในห้องปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อเสนอแนะที่ดีไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **แนวการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- จิราวรรณ ศัพท์พันธุ์. (2553). **การประเมินผลโครงการตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของประชาชน ตำบลดงบัง และตำบลหัวดง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูลีพร แก้วจำปา. (2552). **การประเมินผลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขต อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ญาณิศา ดวงสีทอง. (2561). **การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนหนองไสพรเจริญวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไทรนาถ โพธิ์รุกข์. (2554). **การประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพย์วรรณ อรุณศรี. (2545). **การใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บรรจบ นาคำรอด. (2542). **การศึกษาสภาพทั่วไปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากระบวนการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2539). **การบริหารโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- ปรีชา สามัคคี. (2552). **การพัฒนารูปแบบการประเมินแผนงานและโครงการในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พันโทภูเบศวร์ ธรรมบุตร. (2554). การประเมินโครงการฝึกนักศึกษาวิชาทหารของหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหารจังหวัดทหารบกสกลนคร ค่ายกฤษณ์สีวะรา อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2550). การเขียนรายงานการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: พรอพเพอร์ตี้พรีน.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). **พลังการเรียนรู้ในกระบวนการทัศน์ใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2541). มิติคุณภาพของโรงเรียน. **วารสารสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา**. 15(2). 10-12.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **เด็กเรียนรู้ด้วยเครื่องมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: พี.พรีนธ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). **การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2551). **คำรับรองสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา.
- อารีย์ อัจฉริยวนิช. (2552). **การประเมินโครงการเพิ่มพูนสมรรถนะ School Net ประเทศไทยศึกษากรณีระบบบริหารการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.